

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ORDET

FRIT

No. 6.

15. November.

1913.

Spejderbevægelsen.

FOR en halv Snes Aar siden udgav den engelske Generaløjtnant Sir R. S. S. Baden-Powell en Bog, „Scouting for Boys,“ i hvilken han slog til Lyd for, at man skulde søge at bringe Drengene til at benytte deres Fritid bedre og gav samtidig Anvisning paa, hvorledes han tænkte sig Fritiden udnyttet. „Scouting for Boys“ blev modtaget med megen Interesse og Forstaaelse, og hans Ideer blev straks ført ud i Livet. Sjælden har en Sag i den Grad forstaaet at fange Ungdommen, som Spejdersporten.

I Løbet af et Aar var der over 100,000 Spejdere i England, og nu er saa at sige enhver engelsk Dreng Spejder. Fra England bredte Bevægelsen sig hurtigt til Englands udstrakte Kolonier og blev overalt modtaget af Ungdommen med vældig Begejstring. Forstaaende og interesserede Mænd ofrede Tid og Arbejde paa at faa det hele

organiseret og udviklet, idet de hurtigt indsaa, i hvor høj Grad Spejderbevægelsen var egnet til, naar den blev ledet paa rette Maade, at skabe en dygtig og maalbevidst Ungdom. Professorer, Rektorer, Lærere, Officerer, Kontorfolk o. s. v. meldte sig i Hundredvis for at føre de af Baden-Powell fremsatte Tanker ud i Livet.

Baden-Powells Forslag gaar i Hovedsagen ud paa gennem Øvelser og Lege ved Siden af Skolegerningen at udvikle Drengene, at udvikle deres Fædrelandssind samt lære dem Sanddrthed, Ridderlighed og Disciplin. Den nødvendige Energi til at føre Bevægelsen frelst over alle Vanskeligheder var til Stede i den engelske Nation, baade hos Førerne og de menige Spejdere, og England staar nu med en glimrende disciplineret og udmærket opdraget og udviklet Ungdom.

Oftentimes har de engelske Spejdere tiltrukket sig hele Verdens Opmærksomhed, som da for nylig en Trop Spejdere var de første til at bringe virksom Hjælp

ved en stor Jernbaneulykke i England. For deres udmærkede Optræden høstede de endog Regeringens Tak og Anerkendelse.

— Fra England bredte Spejderbevægelsen sig hurtigt til de øvrige Lande i Europa og til de andre Verdensdele, og i de fleste Lande mødte den straks Forstaaelse og Interesse. Lande som Frankrig, Tyskland, Sverrig, Norge, Balkanstaterne, Østerrig—Ungarn, ja endog Siam og Japan mønstrer nu en anseelig Hær af Spejdere under ypperlige Førere.

Mange Steder har man dog desværre i Spejderbevægelsen set en militær Bevægelse, og det har været den stadige Anke over for Spejderkorpset, trods alle Forsikringer og Dementier fra Spejdernes Ledere. — Men det bedste og mest virkningsfulde Dementi har de græske Spejdere afgivet nu under Balkankrigen. Lederne var straks klar over, at deres Drenges Opgave ikke var at gaa i Krig, men derimod paa bedste Maade at erstatte alle de Mænd, som maatte forlade deres Stillinger og borgerlige Hverv for at gaa i Krig. Spejderne blev „ansat“ i de kommunale Kontorer og offentlige Institutioner, gjorde Tjeneste paa Amtsstuerne og Postkontorerne og mange andre Steder. De ældste af dem blev af Krigsministeriet benyttet som Ordonnanser og Stafetter, og da Saloniki var taget, blev mange af dem anbragte i denne Bys kommunale Organisation paa forskellig Maade. Altsammen Hverv, som Staten og Kommunerne overdrog dem i Tillid til Spejdernes udmærkede Organisation.

— I en senere Artikel skal jeg fortælle lidt om Spejderbevægelsens Fremtrængen her i Landet, de Vanskeligheder den har haft at kæmpe imod og de Resultater, man er naaet til.

Émile Zola og hans Værk.

(Sluttet.)

Naar Zola vilde skrive en Roman, gik der ikke forud for dens Nedskrivning et aarelangt Studium af Tilstande og Forhold. Det var der ikke Tid til. Stadig nye Bøger ventede, og den enkelte var kun et Led i en stor Kæde, hvis hele Formaal og Plan forud var bestemt — kun den nøjere Udfornning manglede. Men Zola vil skrive paa videnskabeligt Grundlag, vil støtte sig til det Positive; han og hans Aandsfrænder har gjort »Litteraturstanden« mere anset, end den var det før. Forfatteren bliver en Fagmand som enhver anden og stoler mindre paa Inspiration end paa lagttagelse. Nuvel, der skal skildres en stor Fabrik, en Grube e. l. Zola dukker da ned i Haandbøger og Fagskrifter over paagældende Virksomhed. En Tid er han fuldt optaget med at tilegne sig de deri forekommende Særudtryk og Fagvendinger. Dernæst besøger han selve Stedet for sin Skildring. Han stiger ned i Gruben, begraver sig i Fabrikkens Sale og gør overalt sine Studier og lagttagelser. Han baade sér og hører, alle Sanser har han med sig, hver lille Ting har hans Opmærksomhed, Maskinens Form, Arbejderens Stilling under Arbejdet, Oljepletterne paa hans Kittel, den tunge Atmosfære, den forskellige Slags Lugt i de forskellige Slags Rum o. s. v. Alt dette husker han, naar han senere sidder i sit Arbejdsværelse og udfører Handlingens Traade. Vi faar derved et yderst livfuldt Billede af Steder og Tilstande. Fra Katalogerne og Fagbøgerne stammer desuden den Mængde Frenmedord og tekniske Udtryk, som forekommer i hans Bøger og virker overvældende paa Læseren, der tror sig

stillet over for en Mand, som kender sine Ting til Bunden.

— — —

Vi skal nu se lidt nærmere paa den psykologiske Side ved hans Romaner, den indre Basis for dem.

Tre Ting bestemmer Menneskets Udvikling: *Slægt, Livskaar og Tiden, i hvilken Mennesket fødes*. Disse tre Elementer forener sig om at danne Mennesket i deres Billede, de er *alt*. Som Zola selv siger det (i »Mesterværket«): »Jeg vil studere Mennesket, som det er, ikke den kunstige Sprællemænd, de har lavet ham til, men det virkelige Menneske, hvis Skæbne bestemmes af de Omgivelser, i hvilke han lever, som handler under Medvirken af alt, baade indre og ydre.« Vi ser Boisgelin, den degenererede Levemand, og Morfain ved sin Ovn, »en Kæmpeskikkelse, der mindede om selve Vulkan, Ildens Betvinger, og hvis store Hoved og brede Ansigt var rynket og hærdet af Flamme, mens Armene lignede to gamle Jernstænger«, den hele Hær af Arbejdere, »duknakkede og sværlemnede af den bøjede Stilling og det haarde Arbejde. Deres Legemer er blodfattige og magre af den daarlige Grubeluft og den slette Kost, den sorte Sæbe tager Glansen bort af deres Haar, der bliver lyst, blegt og mat i Farven.«

Alle er de som »Milieuet«, Livskaarene, har dannet dem, en blev degenereret, fordi Slægten en Gang levede for stærkt, paa andre satte Sliddet sit haarde Stempel (sml. Darwins Udviklingslære).

Der er en Vrimmel af Skikkelser i Zolas Romaner. Uden om Hovedpersonerne bølger Samtidens hele Frankrig, Arbejdere og Fabriksherrer, Børsmand og Kunstnere i broget Forvirring, og vi er med i Magasiner og Haller, Kunstsale, Børssale og Fabrikker, men taber dog derfor aldrig *den enkelte* af Syne.

han eller hende, som Zola i *denne* Roman har valgt til Emne. Vi følger paa deres Vej Claude og Christine, Skøgen Nana, Abbed Froment og Vaskerkonen Gervaise og ser, hvorledes Forholdene former dem, hvorledes den ene Handling følgerigtigt og uundgaeligt leder til den næste, indtil de dør, den ene glad og lykkelig, den anden i Mudderet; det er hos Zola ikke det ene Fejltrin, der er det afgørende (som f. Eks. i Victor Hugos: »De Elendige«), men den hele Række af Handlinger, fra det ene Aar til det andet — og disse Handlinger er atter bestemte ved Fædres og Bedstefædres Liv tilbage i Tiden, Slægt efter Slægt.

Zola er først og fremmest Mandfolk — robust »rude« — og som Sjælekenner ikke fin; det, han hos den enkelte skildrer, er det usammensatte, det primitive, Driften, Hadet, Lidenskab, Begæret. Hans Digtning er et Spring fra Kulturens Overforfinelse og Overdanelse og sindrige Følelsesliv tilbage til *Mennesket*, saadan som han ser det, naar det staar afklædt for alle Omsvøb, for alle Lag, som Civilisationen har aflejret om det oprindelige i dets Natur. Zola skildrer Naturmennesket i moderne Omgivelser, i Selskabssalen, ved Ædegilder og i Grubens Dybder. Hos dem alle finder vi de samme Elementer, som har været fra Menneskeslægtens første Tider, de er i Virkeligheden alle Afskygninger af det Urmeneske, som hos os Johs. V. Jensen senere har ladet genopstaa fra Istidens Bræer. Men medens denne bevæger sig i Urtiden, skildrer Zola et Folk i moralsk Opløsning. I begge Tilfælde ligger Sjælelivet blot. Hurtigt og impulsivt handles der, Sjælen ejer lutter bratte Overgange og ledes af stærke Instinker, som den ikke selv kender Nøglen til. Der er ingen Tilfilning og

ORDET FRIT

udgaar 2 Gange maanedlig og
koster pr. Kvartal 65 Øre. **

Enkelte Nr. a 15 Øre.

Abonnement tegnes hos *Caspar Andersen*, Dæmningen 40, og hos Bladets øvrige Abonnenttegnere. Artikler og lign. indsendes til *G. Koed*, „Vejlborg“, Vejle.

Nye tiltrædende Abonnenter
for næste Kvartal (December, Januar og Februar Mdr.) faar *gratis dette Nr.*

Afpassning at spore, det indre Jeg ligger udækket fremme i Dagen, saa alle kan se det.

Zolas *Kvinder* er grove som Mændene. De har intet af den Guddomsglorie, den næsten nonneagtige Blidhed over sig, som Romantikken skænkede sine (Gretchen, Alma Stjerne), og som ogsaa Ibsen troede paa (Solveig, Agnes). Selv Realisten I. P. Jacobsen har i „*Mogens*“ et Par af den Art Kvinder. Zola kendte dem ikke, eller vilde ikke kende dem. Hans *Kvinder* har i saa Henseende mere Tilknytning til en anden af I. P. Jacobsens Skikkelser: Marie Grubbe. De ejer intet af det, der kan løfte og bære oppe, intet af dette »unausprechliche«, denne rent sjælelige Ynde, som føder Tilbedelse. De kalder kun paa Sanserne. De er yppige, lystsyge og fulde af Drifter. De vækker ingen Sympathi, Dyret skinner igennem. Naar Baandene først er brudt, er de Slaver, der villigt lader sig træde paa og hundse af deres Hersker, Manden. Gervaise i »Faldgruben« er i Grunden god, men hele Bogen igennem Slave af Lantier, først hendes Mand, og siden — da hun er gift med den fordrukne Coupeau — hendes Elsker. Stadig følger han hende og driver hende dybere og dybere ned, til hun tilsidst dør i sit sodede

Hul, udtæret og glemt. — Christines Kæber er »lidt svære og sanselige.« Claude er hendes Herre, og hun dør, da han tager sig af Dage. — Dette Zolas Slavindegalleri forraader hans Foragt for Kvinden, hans Uforstaaenhed overfor hendes rigt nuancerede Stemningsliv og dybe Følelser. Hun maa ned fra sit romantiske Stade, han, Naturalisten, maa føre Hammerslaget, og ubarmhjertigt knuser han det skønne Billede. Han er Manden, Herskeren, og Kvinden den lille Hund, der lader sig piske. — Eller hun kan være saa vanvittigt sansespirrende, hendes Lastefuldhed saa daarende, at det hele Mandskøn ligger for hendes Fod i gal Elskovspine. Da er hun Herskerinde paa sin Vis. Hun regerer Verden ved »Duften af sin Parfume«.

Et saadant Væsen er Nana.

I hendes Skridt en Syndens Oldtid laa . . .
som havde disse Skorter gennemvadet
Nilflodens Dynd, med Guldbrokkade paa,
(*Sophus Claussen*).

Som Zolas Skikkelser er grove og oprindelige, er hans Naturbeskrivelser kraftfulde og stærke. Han beskriver en Solnedgang. Paris sover ind i al sin Herlighed. Solen synker som en Indkugle majestætisk ned i en rolig, safirblaaa Sø, et Øjeblik ser man en Kuppel tegne sig mod den, saa den ligner Maanen i Aftagende, men saa river den sig løs igen og drukner i Søen, som den farver blodrød med sin Ild. Med faa Linier er det hele ridset op for os, det kunde næppe være simplelere; men det gør mangan sindrig Ordgyder til Skamme.

Zola er bedst, naar han uden Kommentarer tegner Scener og Forhold, og han selv svinder i Skildringens Liv: den objektive Fortællemaade. Giver han sig derimod til at udvikle Meninger og Domme over det skete og give det hele

et tendentiøst Præg (den subjektive Fortællemaade), da er han ude over sit egentlige Felt — og hans Kunst glipper. Dette er Tilfældet i Romanen „Arbejde“, hvor han kommer ind paa hypersocialistiske Ideer. De første Kapitler er uovertrufne i deres malende Kraft. Vi sér Arbejderen bøjet over sin Hammer, de glødende Ildgab, hvorfra det smeltede Jern som en Flod af Flamme vælder ud, Pudderhallen, Digelovnene, hele det sodede Slid; det er ynkeligt — og storslaet. Vi lever med disse Stakler, det forbandede Arbejdes Trælle. Deres Boliger er elendige, Kloakernes Stank uudholdelig; Gud Brændevin hersker over dem, og Utugten driver frit sit skidne Spil. Vi føler det, her maa gøres noget. Men ak, hvor mat falder da ikke Resten af Bogen. Vidundermanden Froment, med hvis Øjne vi ser det hele, har sét sig syg paa Raaddenskabens, og han skaber nu den nye Stat, hvor alle er lykkelige, hvor alle har lige meget og ingen Udsigt til paa nogen mulig Maade at naa højere. Dette Utopia, »hvor Retfærdighed og Brodersind bør,« er en Umulighed. Aldrig vil den hele Menneskehed kunne presses ind under de samme Levevilkaar, som Hvepselarver i hver sin lille Celle, hver for sig lig sin Nabo, samme Formue (eller rettere slet ingen), samme Stykke Jord, samme Hus, ja næstendels samme Intelligens og Tankesæt. Den enes Lykke er nu en Gang ikke den andens, den enes Ærgerrighed ikke den andens. Vi er forskellige, du og jeg. Hvad der er sandt for en, passer daarligt for en anden. Hver af os, du og jeg, har vi vor individuelle Natur, der drages mod bestemte Ting og stødes tilbage fra andre. Enhver har sin Interessensfære, der ikke er Naboens, en elsker Penge, materielt Velvære, en anden dyrker Politiken, en tredje of-

rer sig for Videnskaben, en fjerde er tilfreds i sit lille »Gøremaal« og holder af at leve stille og ubemærket i sin beskedne Krog med sine Glæder og Sorger, tilfreds med Tilstanden, som den er. En femte er en Stræber, der forbinder Politik og Spekulation til Opnaaelsen af sit Maal. Vi behøver da blot at tænke os som Medlem af denne lykkelige Stat, bygget i »den uendelige Kærligheds Billede.« En trist Tilværelse, fed og betrygget, sorgfri og smertefri, uden det livsalige Krydderi, der hedder *Konkurrence*, Kampen om Ære og Magt. Iveren for at blive den første blandt mange, hvorunder alle Aandsævner drives til deres yderste.

Ubehjælpelig naiv virker hans Rase mod Kapitalismen, som han (paa Papiret) lader vederfares al Ret; den forsvinder, som en unyttig Tyngde, og i Hob med den kaster han alle Domstole (Retsindets Undertrykkere, den forblindedede Menneskeheds Symbol; sml. Pastor Jensens Tolstojfrase i »Den gamle Præst«: »Tilføj ikke hverandre noget ondt, Venner, saa er det Onde ikke i Verden!«) og alt, hvad der smager af Præsteskab og Religion. Det hører Middelalderen til og falder hjælpeløst i Tidens Fylde som en slidt Klædning, allerede for længe siden kassabel. Den sidste Kirke styrter, revnet og tom for Menighed, sammen over den sidste Prælat, der staar »fremsigende den sidste Messe, hævende Hostien mod Himlen«. Ægteskaber indgaas nu frit, Kærligheden alene driver, og paa den ryddede Kirkeplads anlægges »en Have med smukke Træer og skyggefulde Gange mellem grønne Plæner med duftende Blomster, hvor unge Par spadserer«.

En Forandring maatte der til fra det graa Slid, men Zola var ikke Manden til at fremtrylle den. Hans Sag var det

blot at beskrive dette Slid og saa overlade Revolutionen til andre.

— — —
Zola er »Faderen til al realistisk Digtning«, og hans Rougon Macquart Serie regnes for Retningens Hovedværk. Hans Romaner er ofte blevet misforstaaede. Man har lagt for meget i dem. Zola gjorde det til Tider selv (hvilket Romaner som »Arbejde« viser). Naar alle kaldte ham Reformator, »den nye Tids Mand«, saa maatte der vel være noget om det, saa var det vel hans Kald at bane de nye Veje. Han forvirredes, han blev usikker paa sig selv. Nogle saa kun den rene Mødding og andre Bjerge af ædle Ideer. Hvad var til at tro paa? — Begge Dele er et Fejlsyn. Zola skrev, fordi han var den fødte Digter, fordi han ikke kunde andet. Og da han som attenaarig drog ind til Eventyrstaden Paris havde han en Ynglings Tro gaa Livet og stolte Planer for Fremtiden. Hans Barndom var henrunden i Sydfrankrig. Faderen døde tidligt, og Moderen behandlede Émile, hendes eneste Barn, som en Voksen.

Saa kom Tiden, da han skulde bort, »ud i Verden«:

Og jeg har sét ham flyve ud fra Reden, saa fuld af Mod, saa fuld af Lyst paa Livet, det glade Liv, den unges rige Arv. Nu skal det ta's. Hu, hej! Pas paa, her er jeg! Jeg bliver noget stort. Det er bestemt.

Han blev det. En stor Mand. Men gennem Skuffelser. »Det tunge Køretøj rumlede ind mellem skumle Bygningskomplekser, Kroer, mistænkelige Huse . . . Og saa dukkede man ind i de sorte Gader.« Hvor var Eventyret, Festaden? Han prøver at tage Studentereksamen, men falder igennem. En elendig Tid begynder. Endelig faar han Ansættelse ved Forlaget Hachette og er økonomisk reddet. — Mange sluger Storbyerne i deres Dyb. Tusinder indrulleres aarligt i Bundfaldets Pjaltehær, og vi hører

ikke mere til dem. Zola undgik denne Fare. Hans stærke Mandfolkenaturel stod Striden igennem. Men under Kampen for Føden blev han haard; det oprindeligt voldsomme og hensynsløse i hans Karakter brød igennem, og Verden skiftede Udseende for ham. *Madame Steinheil* kalder ham i sine Memoirer »en raa og tølperagtig Person«. Han vilde smile, om han levede og læste det — et barskt Smil, uendelig trist. — Der var saa lidt hos ham af Barnet, af det som vi finder hos andre Digttere og holder af, fordi det giver os en Følelse af noget saa mildt og godt, noget der rører og varmer. Hos Zola staar det alt saa stejlt og truende, et Bjerg af Granit med haarde, skarpe Konturer, koldt, uden Barmhjertighed, uden Tilflugt for den hudflettede Menneskehed, — men bag Stendækket, dybest inde, raser en fortærende Ild, der presser paa og vil ud.

Gunnar Koed.

Svar til d'Her. X. og Spidsborger in spe.

Tredje og forhaabentlig sidste Gang maa vi komme ind paa Artiklen »Ungdom og Politik«. Mange har den forarget, og ikke mindre end to vilde have Luft — og fik det.

Den ene, Hr. X., former sit Angreb i vel overvejede Ord, som ikke skal latterliggøre mig eller min Artikel, men gennem hvilke Hr. X. vil holde lidt igen, hvor han mener, jeg er gaaet for vidt.

Jeg fremhævede i Artiklen den Overensstemmelse, som jeg fandt mellem et ungt Menneskes Temperament og socialdemokratiske eller radikale politiske Anskuelse og skrev desuden, at det ofte er Tilfældet, at unge Mennesker hylder radikale eller socialdemokratiske Anskuelse.

Vi har ikke nogen som helst Statistik over, hvor mange unge Mennesker der tilhører de enkelte Partier. Hr. X. mener, vi har det i Ungdomsforeningerne. Det tror jeg næppe. Jeg har hørt flere anke over, at de Radikales og Socialisternes Ungdomsforeninger var daarlige i Modsætning til Højres og Venstres. Det er maaske Tilfældet; men i saa Fald er det en Selvfølge, at de sidste tæller de fleste Med-

lemmer. Men dette Punkt kan vi ikke komme nærmere ind paa, netop paa Grund af den manglende Statistik. Jeg skrev det, fordi jeg havde faaet Indtrykket af, at det var Tilfældet.

Forøvrigt kommer Hr. X. ind paa flere Ting ved Socialismen, som han finder forkerte; men han maa ikke glemme, at jeg kun freinhævede, at Socialismen som Teori var til en vis Grad ideel. Jeg skrev netop, at den Maade, hvorpaa Partiet stræber efter sit Maal maaske ikke er den bedste, maaske heller ikke helt retfærdig. Det var kun Socialismens Tanker, jeg vilde have frem, og er Socialdemokraternes Virkemaade urigtig, saa ønsker ogsaa jeg, at den maa blive forandret; men man bør dog ikke forkaste Maalet for Midlets Skyld.

Hermed haaber jeg, Hr. X., at Diskussionen for vort Vedkommende er sluttet.

—n. —n.

* * *

Det andet Angreb af Hr. Spidsborger in spe er af en ganske anden Art. I et Sprog, der fra Overskrift til Underskrift er sprudlende vittigt og spækket med Tankestreger, der sammen med andre kunstige Midler f. Eks. Udraabsordet „bum“ faar os alle til at tænke alvorligt over de store Ord og vigtige Sætninger, fremføres forskellige Angreb paa Ting, som jeg ikke i mindste Maade har berørt i min Artikel, men som De nu mener her at

have faaet Lejlighed til at lade Deres Harme gaa ud over. — Det meste er for Resten filosofiske Betragtninger over Ord eller Udtryk, som jeg har brugt, og som i Deres rige Fantasi har faaet saa stor Betydning. Ordet „Konservatisme“ klinger, saa De føler Dem hensat i Enevældetiden, Ordet „Egoisme“ kalder Taarerne frem i Deres Øjne, ved Udtrykket „Venstres nøgterne Politik“ bliver De pludselig poetisk og hører alle Landets Venstremænd synge for Deres Øren osv. osv.

Jeg forstaar i det hele taget ikke Meningen (hvis der er en saadan) med dette Angreb, „den lange Tales korte Mening;“ men jeg antager, at De er en ældre, erfaren Herre, der nu benytter Lejligheden til at vise Deres Foragt for Ungdommens „ufornuftige“ Politik, som jeg netop i min Enfoldighed forsvarede. — Forøvrigt synes jeg, Deres Paastande er lidt umotiverede. De kalder f. Eks. de Radikale og Socialdemokraterne for „disse Masser af — Egoister“ uden Spor af Motivering. En saadan Paastand bør dog ledsages af en Forklaring.

Den i de to sidste Linjer af Angrebet hoverende fremsatte Definition af Ordet „Galsskab“ er vi Dem alle taknemlige for.

Hvad de saglige Enkeltheder angaar, saa haaber jeg, at De finder tilstrækkelig Forklaring fra min Side i Svaret til X.

—n. —n.

Juvelér.

Telefon 374.

G. GULDBRANDSEN,

KIRKEGADE 2.

GRUNDLAGT 1854.

Største Udvalg i Guld, Sølv og Electroplet.

Guldmed.

Telefon 374.

Chocolade,

Cigarer & Cigaretter.

Største Udvalg.

P. Spangs Eftg.

Amatørfotografer

gør Deres Indkøb i Byens ældste Forretning med

fotografiske Artikler.

Vejle Materialhandel, E. Hvidtfeldt.

Snett Marden: „Jeg vil fremad“ —

er i Løbet af 2 Maaneder trykt i

17 Oplag!! Pris indb. 3 Kr.

Faas i C. Neumanns Boghandel.

Urglas 25 Øre!!

Urmager **Johs. Jasper,**

Kirkegade 19.

A. Beecken, Telefon 716.
Kirkegade 2.

Elegant Udvalg i Parfumerier, Toiletartikler, Lædervarer.

Alt til laveste Priser.

Nye Rygsække

er hjemkommen i

„**DET RØDE HUS**“

Se Skabet i Porten.

Biografteatret, Vejlborg Største og eleganteste Teater for levende Billeder.

Køb Deres

CYKLER

DÆK og SLANGER

hos **Chr. Søndergaard.**

NB. Byens bedste Reparationsværksted.
Vestergade 23. Telefon 369

Carl Berg & Søn,
Urmager og Optiker.
Største Lager af alt til Optik henhørende.

..... Skolebøger.

**HVIDEHUS BOGLADE
JUL. JENSEN VEILE**

..... Skolemateriel.

MARIUS GEERTSEN
er den billigste i Vejle.

Engelsk

Hatte, Underbeklædning, Slips
Manchetskjorter laas bedst og billigst hos

A. Christensen,
„High class tailor“.
Nørreport.

Hjemmelavet Confekt

Agnes Hahn,

Vestergade 18. Vejle.

M. Knudsens

Uldvareforretning.

Nørregade 5. Telefon 167.

 Underbeklædning.

Fotografisk Specialhandel, Vejle.

Jernbanep. **S. Jensen-Uhrback,** Telf. 858.

Stort Udvalg i nye og brugte Fotografiapp. samt alle Artikler for Fotografi. Alt Arbejde for Amatorer udføres. Reparationsværksted for alle Foto-Instrumenter. 22 Aars praktisk Erfaring.

De bedste Lommeblyanter

i
Victor Dethlefsens Boghandel.

J. Jensen-Bangs

Skolestøvler anbefales.

Telf.

323.

Ib Møller, Kundstrejleri og Paraplyforretning

Nørregade. ☐ Telefon 35.

Paraplyer, Pibør, Stokke
Lædervarer anbefales.

Flipper, Slips

Hatte.

Altid det

nyeste hos **Joost.**

Sports-

Beklædning

billigst i

TØJHUSET

v. Carl B. Clemmensen,
Torvegade 17.

Telf. 631.

Chr. Hansen,

Rammefabrik,

VEJLE Telefon Nr. 5.

